

Páll Vang er blivin púra ørur

– Tað er púra ørt av Páll Vang at biðja okkum, sum hava suttað labbarna fyri at spara, betala fyri Tvøráfólk, og onnur, sum sum hava lænt seg út á sjógv, sigur Jógvan Mørkøre, bygdaráðslimur í Hósvík.

ÁKI BERTHOLDSEN

– Hetta er púra ørt. Páll Vang man verða blivin púra ørur.

Óðrvísi sigur Jógvan Mørkøre í Hósvík at hann ikki fær málborið seg um nýggjastu ætlanirnar hjá Páll Vang, formanni í kommunubólkinum.

Páll Vang segði í Sosialinum hósdagin, at hann fór at arbeiða fyri at fáa tær kommunur, sum eru betri fyri at hjálpa teimum, sum eru í botnleysari skuld at betala skuldina aftur.

Páll Vang heldur tað einki órimligt verða í, at tær kommunur, sum hava betri ráð, vísa samhuga við teimum, sum eru ringast staddir, og hjálpa teimum burtúr skuldini

Púra ørt

Viðtalan við formannin í kommunubólkinum hevur fingið sinnin í kók hjá by- og bygdaráðslimum kring alt landið.

– Og tað eru tey fægstu, sum taka undir við býráðsformanninum á Tvøroyri.

Ein av teimum, sum er hart ímóti einari loysn, har tær kommunur, sum eru væl fyri, skulu hjálpa hinum at betala skuld aftur, er Jógvan Mørkøre, bygdaráðslimur í Hósvík.

Hann er so bersøgin at kalla ætlanina hjá Páll Vang púra øra.

– Tað er púra ørt, at hugsa sær, at tær kommunur, sum hava suttað labbarna í fleiri ár fyri at yvirleva, nú skulu eisini skulu átaka sær byrðar fyri tær kommunur, sum ikki hava dugað sær hógv, men hava lænt seg í óføri, sigur Jógvan Mørkøre.

Jógvan Mørkøre sigur, at eingin kommuna er so væl fyri, at tær hava ráð at hjálpa øðrum kommununum, sum eru komnar í óføri.

– Tað eru kommunur, sum eru hampiliga væl fyri. – Men tað er bara tí, at

tær hava spart við teirri avleiðing, at fólk í teimum ikki hevur nær og námind av teimum tilboðum og hentleikum, sum fólk í øðrum kommunum hevur.

– Hava hesar kommunur nakað at brúka, er ríkiligt at brúka til til heima hjá teimum sjálvum, tí nógv liggur á láni, bæði iløgur og viðlíkahald.

– At hugsa sær, at tær skulu lata øðrum kommunum møguligan avlopspæning, er hol í høvdið.

Kommunasamanlegging undir slíkum treytum

Jógvan Mørkøre sigur, at skal tað verða avleiðingin av nógv umrøddu kommunusamanlegging, at summar kommunur skulu gjalda fyri aðrar, og at skattaprosentið skal útlíknast, so at tað hækkar í kommununum við lágum skatti, so fer kommunusamanleggingin at mæta so stórar mótstöðu, at kommunur fara aldrin at leggja saman sjálvboðnar.

– Og spurningurin er, um ikki politiska mótstøðan verður so hørd, at heldur eingin landspolitikari torir at nevna kommunusamanlegging aftur.

Hann heldur, at skulu summar kommunur hjálpa øðrum kommunum, eiga Føroyar eisini at verða gjørdar til eitt valdømi.

– Skulu svínøyingar betala fyri Tvøráfólk og Vágbingar, mugu tey eisini fáa rætt at velja tvøráfólk og vágbingar, sigur hann.

Bygt seg eftir reyv

Bygdaráðsformaðurin í Hósvík sigur, at í summum kommunum hevur fólk sett stór krav til útbyggingar og hentleikar, bæði barnansing, ítróttarhallir, plenur og alt møgulegt annað.

– Tað mugu tey rokna við, at nýðast at betala sjálvi.

– Tey kunnu ikki krevja, at lítið útbygdar kommunur, skulu betala fyri tey.

– Á Tvøroyri t.d., er so nógv arbeiði sum onga aðra staðni landinum.

– Og kommunan er so nógv útbyggt sum fáa staðni.

– Páll Vang kann ikki krevja, at norðøyingar skulu hjálpa teimum at betala fyri arbeiðsplass og hentleikar, vit aldrin sleppa at brúka, sigur Jógvan Mørkøre.

– Eg kann ikki keypa mær ein bíl, men krevja at grannin skal betala hann, hóast grannin ikki sleppur at brúka hann.

– Og hvussu í verðini, skal Páll Vang rokna við, at vit norðanfjórðs vilja betala fyri tvøráfólk og vágbingar. Tá ið stóðan hjá starvsfelaga hansara í Vági er, at vágbingar heldur vilja gera iløgur uttanlands, enn at gera iløgur norðanfyrir Hovseg.

– Hvussu skulu vit tá fara um Suðuroyarfjør at betala fyri iløgur í Suðuroy.

Oyðsl

Jógvan Mørkøre sigur, at hann skal ikki undirmeta kreppuna, sum hevur verið.

– Men tað skerst ikki burtur, at ein stórir partur av orsökini til, at summar kommunur eru illa fyri, er oyðsl og vónalig figgejartýring.

– Kommunurnar hava lænt seg út á sjógv og forðst at betala aftur. Hvussu ber tað til, at skuldin í Sandoyar Meginskúla er so stór, sum hon er, men Felagskúlin á Oyrbakka er útbeltur, báðir eru bygdir í senn?

– Ein stórir sannleiki er helst tann, at nógvar kommunur hava gingið og spælt entreprenørar fyri almenna rokning.

Jógvan Mørkøre gevur tí ikki kommununum alla skyldina.

Hann heldur t.d., at figgejartýringarnar hava verið út av lagi vónaligir ráðgevarar og kommunala eftirlitið hevur einki verið vert.

– Men treyðugt so, onkur hevur roynt at tala at og víst á, at summar kommunur skyldast ov nógv. Men teir mundu „blivið dripnir“ fyri at gera seg inn á kommunala frælsi.

Mugu tosa við bankan.

Jógvan er púra vísur í, at fara aðrar kommunur at lætta skuldina fyri tær, sum eru ringast staddir, so gongur bara heilt stutt til, aðrenn tær aftur fara at gera iløgur og so er sama skilið.

– Vit siggja tað í vinnulívinum. Tað eru nøkur virki sum klára seg, hóast vit ikki hoyra so nógv um tey. Men so eru tað tey, sum aldrin klára seg, líkamikið, hvussu nógvan stuðul og saneringar, tey fáa. Tær kenna sær ikki afturhald, tí tað er altíð onkur, sum tekur um endan, tá ið ein óforsvarlig iløga er gjørd.

Jógvan Mørkøre heldur, at tað er tað sama sum at geva kommunum virðisløn fyri at hava oyðslað, at hjálpa teimum burtúr skuldini og tað gongur hann ikki við til.

– Annars hava vit runt alt landið sanniliga víst kommunum í botnleysari skuld samhuga. Vit betala 1% eyka í kommunuskatti til viðhaldsgrunnin til hesar kommunur. Tað er langt úti at krevja meiri av okkum.

– Verður tað kravt, at vit skulu betala skuldina fyri aðrar kommunur, fer skattaprosentið í øllum kommunum upp í topp og so fara allar á reyvina. Tá er lítið vunnid.

– Tað verður nógv tosað um tað skaðiliga at hava alla fiskvinnuna á landi í einum blokki. Hví skal tað verða frægari at hava allar kommunurnar í einum blokki, spyr Jógvan Mørkøre.

Bygdaráðslimur í Hósvík sigur, at skuldin hjá teimum kommunu, sum ik-

– Eingin kommuna er so væl fyri, at hon hevur nakað at lata øðrum.

– Loypir nakað av, er ríkiligt at brúka tað til, heima hjá henni sjálvari.

– At smyrja brólararnar hjá ávísu kommunupolitikarum út um alt landið er heilt burturvið, sigur Jógvan Mørkøre, bygdaráðslimur í Hósvík.

ki klára seg, er ein spurningur imillum kommununa og figgejartýringarnar.

– Tær kommunur, sum eru í botnleysari skuld, mugu tosa við bankarnar um síni viðurskifti.

– Og eg skilji ikki, hvat tær eru bangnar fyri. Tær kunnu bara gevast at betala, til ein endalig loysn er fingin, tí í argjámálinum fingi vit jú dóm fyri, at ein kommuna kann ikki fara á húsagang.

– Tað er fullkomiliga burturvið at biðja okkum, sum royna at svara okkara

skyldur, um pengar.

– Og verða vit tvingaðir at betala, er tað tað sama sum at revsa tey, sum hava dugað sær hógv.

– Her ikki bara lekur í millum teori og praksis. Tað oysir niður. Somu menn, sum leika í um at danir hava sett okkum undir umsiting, ganga fremstir í einum liði, sum vil seta sínar egnu landsmenn undir umsiting.

– Eg havi ongantið vitað, at tey, sum skylda mest, eru tey, sum stinga út í kortið og seta treytirnar.

– Men soleiðis er í Føroyum í dag, sigur Jógvan Mørkøre.

Rímiligt

Men nú er stóðan so tann, at summar kommunur ikki klára at betala skuldina aftur. Er tað rímiligt, at borgararnir skulu bløða tey næstu 50 árin fyri at kommunupolitikarar kanska ikki dugdu sær hógv?

– Er tað rímiligt, at svínøyingar og gjárfólk skulu betala fyri iløgur og vónaliga figgejartýring í øðrum kommunum, teir einki hava við at gera? Og tað er helst ein spurningur, hvussu ósekur vanligi borgarin er?

– Eru kommunalu iløgurnar ikki eitt úrsli av krøvum, borgararnir hava sett teimum, uttan at duga at sæð avleiðingarnar av tí, spyr hann.

– Men eg skilji borgaran á Tvøroyri væl og taki hjartaliga synd í honum. Men at klina brólararnar hjá kommunupolitikarum í summum kommunum út um alt landið er burturvið, sigur Jógvan Mørkøre.

– Slík hugsan eggja ikki til samstarv, men elvir til spjæðing, leggur hann afturat.

Hugnalig mótasýning!

Vit hava mótasýning
hóskvöldið 17. okt.

kl. 20.00

á Hotel Hafnia

Klæði í stóddunum
44-56 verða sýnd fram.

Í hesum sambandi
verður handilin opin
eftir sýningina.

Atgongumerki á 40 kr.
fáast í handlinum.

Til mótasýningina verður
livandi tónleikur og vit
bjóða kaffi og køkur.

Madam L

Bókjarabrekka 9 • Tlf. 15180